

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

DATA: 15 kwietnia 2019 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 9:00

CZAS PRACY: 120 minut

Czas pracy może być przedłużony
zgodnie z przyznanym dostosowaniem.

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 36 stronach są wydrukowane 24 zadania.
2. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiązuj długopisem lub piórem.
5. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
6. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze tylko jedna odpowiedź.
7. Jeśli się pomylisz, postępuj zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
8. Na trzeciej stronie arkusza zamieszczona jest lista lektur obowiązkowych.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia
ucznia do:

dostosowania
zasad oceniania.

nieprzenoszenia
odpowiedzi na kartę.

OPOP-Q00-1904

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Jak zaznaczyć pomyłkę w zadaniach zamkniętych?

Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie skreśl i otocz kółkiem inne rozwiązanie, np.:

A.

D.

albo

2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź nad niepoprawnym fragmentem

stuszenie

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~.

lub obok niego

*Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ *stuszenie**

Lista lektur obowiązkowych

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, *Reduta Ordona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*,
Dziady część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety*
krymskie, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy*
(wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Charles Dickens

OPOWIEŚĆ WIGILIJNA

Scrooge znowu zobaczył siebie. Przybyło mu lat, był teraz młodym mężczyzną w kwiecie wieku. Twarzy jego nie żłobiły jeszcze ostre, surowe linie, jak w latach późniejszych, ale widniały już na niej pierwsze oznaki skąpstwa i pierwsze ślady trosk gnębiących duszę. W rozbieganych oczach migotał wyraz nienasyconej chciwości, odbijała się namiętność, co nim niepodzielnie zawładnęła, namiętność już teraz wskazująca drogę, po której Scrooge kroczyć miał w życiu.

Nie był sam. Siedział u boku pięknej dziewczyny w żałobnych sukniach. Młoda ta osoba miała oczy pełne łez; iskrzyły się one w świetle promieniującym z głowy Ducha Minionych Wigilii.

– Niewielkie ma to znaczenie – rzekła cicho. Przynajmniej dla ciebie. Inne bożyszczę wyparło mnie z twojego serca, a jeżeli w przyszłości da ci ono tę radość i szczęście, które ja bym ci dać pragnęła, nie mam powodu do troski.

– Jakież to bożyszczę zajęło twoje miejsce? – spytał Scrooge.

– Złoty cielec¹.

– Oto jest sprawiedliwość ludzka! – wybuchnął Scrooge. – Ludzie pogardzają ubóstwem, jak chyba niczym innym na świecie, a jednocześnie niczego nie potępiają z taką surowością, jak wszelkich starań o dostatek.

– Za bardzo lękasz się świata – rzekła dziewczyna łagodnie. – Wszystkie twoje dawne nadzieje i wszystkie pragnienia stopiły się w jedno wielkie pragnienie: aby świat nie obdarzył cię swą plugawą pogardą. Obserwowałam, jak wyrzekałeś się kolejno wszystkich szlachetniejszych

ambicji, aż o władnęła tobą jedna tylko namiętność, żądza zysku. Czy nie mam racji?

– Więc co z tego? – spytał. – Powiedzmy, że istotnie zmądrzałem. Co z tego? Przecież moje uczucie względem ciebie wcale się nie zmieniło.

Dziewczyna potrząsnęła głową.

– Czyżby się zmieniło?

– Umowa, która między nami istnieje, sięga czasów, gdy oboje byliśmy ubodzy i nie skarżyliśmy się na nasze ubóstwo, postanawiając czekać cierpliwie, aż pilną pracą poprawimy naszą dolę. Zmieniłeś się. Kiedy zawieraliśmy naszą umowę, byłeś innym zgoła człowiekiem.

– Byłem młokosem – rzekł niecierpliwie.

– We własnym sercu możesz odczytać, żeś był inny, niżli jesteś teraz – odparła. – Ja się nie zmieniłam. To, co zapowiadało nam szczęście, kiedyśmy jednakowo czuli i myśleli, teraz, gdy staliśmy się sobie obcy, jest dla nas tylko źródłem cierpienia. Nie powiem ci, jak często się nad tym zastanawiałam. Niechaj wystarczy, że wszystko rozważyła w myślach i że mogę ci zwrócić słowo.

– Czy żądałem tego?

– W słowach – nigdy.

– Jakże więc inaczej mogłem żądać?

– Zmianą usposobienia i charakteru, odmienioną treścią życia i odmienionym jego celem.

¹ Złoty cielec – bogactwo, pieniądze.

[375 wyrazów]

Zadanie 1. (1 pkt)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Otocz kółkiem TAK albo NIE.

1. W przytoczonym fragmencie duch zabrał Scrooge'a do jego przeszłości.

TAK   NIE

2. W przytoczonym fragmencie bohaterowie rozmawiają na temat postępowania Scrooge'a.

TAK   NIE

Zadanie 2. (1 pkt)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Otocz kółkiem TAK albo NIE.

1. Z przytoczonego fragmentu wynika, że Scrooge i dziewczyna planowali wspólną przyszłość.

TAK   NIE

2. Z przytoczonego fragmentu wynika, że Scrooge i dziewczyna w czasach młodości byli biedni.

TAK   NIE

Zadanie 3. (1 pkt)

Uzupełnij zdanie. Otocz kółkiem właściwe odpowiedzi.

W pierwszym akapicie tekstu narrator zwrócił uwagę na A B , aby podkreślić jego C D .

A. gesty Scrooge'a

B. wyraz twarzy Scrooge'a

C. pozycję społeczną

D. cechy charakteru

Zadanie 4. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

Z wypowiedzi Scrooge'a *Oto jest sprawiedliwość ludzka! [...] Ludzie pogardzają ubóstwem, jak chyba niczym innym na świecie, a jednocześnie niczego nie potępiają z taką surowością, jak wszelkich starań o dostatek* wynika, że cechą, która drażni Scrooge'a w ludziach, jest

- A. obłuda.
- B. wścibstwo.
- C. nieczułość.
- D. obojętność.

Zadanie 5. (2 pkt)

Przeczytaj poniższy fragment.

Zmieniłeś się. Kiedy zawieraliśmy naszą umowę, byłeś innym zgoła człowiekiem.

5.1. Wyjaśnij, na czym polega zmiana w charakterze Scrooge'a, którą dostrzega dziewczyna.

.....

.....

.....

.....

5.2. Napisz, w jaki sposób Scrooge tłumaczy fakt, że był innym człowiekiem, kiedy zawierał umowę z dziewczyną.

.....

.....

.....

Zadanie 6. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

Dziewczyna w trakcie rozmowy zarzuca Scrooge'owi

- A. ubóstwo.
- B. chciwość.
- C. pracowitość.
- D. łatwowierność.

Zadanie 7. (1 pkt)

Odwołując się do znajomości całego utworu Charlesa Dickensa, oceń, czy zdania są prawdziwe. Otocz kółkiem TAK albo NIE.

1. Wydarzenia przedstawione w *Opowieści wigilijnej* rozgrywają się w Londynie.

TAK   NIE

2. Pierwszym duchem, który odwiedza Scrooge'a, jest duch jego zmarłego wspólnika, Marleya.

TAK   NIE

Zadanie 8. (2 pkt)

Uzasadnij, że postępowanie Scrooge'a zmieniło się pod wpływem spotkania z duchami. W uzasadnieniu przywołaj dwa przykłady sytuacji z *Opowieści wigilijnej*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 9. (2 pkt)

9.1. Podaj tytuł lektury obowiązkowej (wybranej spośród lektur wymienionych na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego), której bohater, tak jak Scrooge, przeżył przemianę.

Tytuł:

.....

9.2. Wyjaśnij, na czym polegała ta przemiana.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

W wyrazie *ubóstwo* zastosowano tę samą szczegółową zasadę ortograficzną, dotyczącą pisowni „ó”, co w wyrazie

- A. *wróżyc.*
- B. *zwrócić.*
- C. *źródłem.*
- D. *późniejszych.*

Zadanie 11. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

W wypowiedzeniu *Twarzy jego nie żłobiły jeszcze ostre, surowe linie* podmiotem jest wyraz

A. *linie*.

B. *twarzy*.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

OBIADY CZWARTKOWE

Obiady czwartkowe to jeden z najgłośniejszych polskich salonów literackich doby oświecenia. Początkiem obiadów czwartkowych były spotkania Towarzystwa Przyjaciół Kilku. Głównym „dyrygentem” zebrań czwartkowych był król Stanisław August. Król zapraszał grono wybranych osób na Zamek Królewski¹. Kryteria doboru tych osób były różne. W znacznym stopniu decydowały o nim zasługi i talent, ale nie tylko, czasem mała okoliczność sprzyjała niektórym do otrzymania tego zaszczytu.

Z wybitnych poetów na obiady czwartkowe uczęszczał m.in. Ignacy Krasicki. Bywali na nich również działacze oświatowi, pisarze, publicyści oraz przedstawiciele rodów magnackich, parający się piórem, aktywni politycznie i kulturalnie. Nie brali udziału w sesjach literackich, jak utrwalilo się w niektórych przekazach pamiętnikarskich i literackich, artyści spod znaku pędzla, dłuta i cyrkla; tych Stanisław August podejmował oddzielnie na obiadach środowych, czyli na obiadach „architektonicznych i malarskich”.

Na obiadach czwartkowych panowała atmosfera wolności słowa. Czytano utwory, dyskutowano na ich temat, zabawiano się również lekką, dowcipną rozmową, pełną celnych sformułowań, błyskotliwych puent. Król gustował w takiej rozmowie; sam był w niej mistrzem. Odczytywane na tych zebraniach utwory poetyckie, projekty różnych pomysłów kulturalnych, prawnych i naukowych były publikowane na łamach „Zabaw Przyjemnych i Pożytecznych”².

Król starał się godnie podejmować zaproszonych gości – także pod względem kulinarnym. Obiad czwartkowy składał się zwykle z następujących potraw: barszcz z uszkami, marynaty, kiszki, kielbasy,

paszteciki, wszystko wykwintne i wyborne dla smaku i dla oka; na koniec podawano różne mięsiwa.

¹ Zamek Królewski – budowla znajdująca się w Warszawie, dawna siedziba królów polskich.

² „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne” – pierwsze polskie czasopismo literackie.

[243 wyrazy]

Zadanie 12. (1 pkt)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Otocz kółkiem TAK albo NIE.

1. Z tekstu wynika, że obiady czwartkowe były organizowane w Warszawie.

TAK   NIE

2. Z tekstu wynika, że w obiadach czwartkowych mógł uczestniczyć każdy artysta.

TAK   NIE

Zadanie 13. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

Z tekstu wynika, że król był mistrzem w dziedzinie

- A. muzyki.
- B. gotowania.
- C. prowadzenia rozmów.

Zadanie 14. (1 pkt)

Na podstawie tekstu podaj jedną cechę charakteru króla Stanisława Augusta i potwierdź ją odpowiednim przykładem z tekstu.

Cecha: .....

Przykład z tekstu potwierdzający tę cechę: .....

.....

.....

.....

Zadanie 15. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

Spotkania z malarzami król Stanisław August organizował

A. w środy.

B. w czwartki.

Zadanie 16. (1 pkt)

Dokończ podane zdanie.

Sformułowanie *wykwintne i wyborne dla smaku i dla oka* użyte w celu określenia potraw oznacza, że potrawy te były nie tylko smaczne, lecz także .....

.....

Zadanie 17. (1 pkt)

Dokończ podane zdanie.

Sformułowanie *na obiadach czwartkowych panowała atmosfera wolności*

słowa oznacza, że .....

.....

.....

Zadanie 18. (2 pkt)

18.1. Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

W wyrażeniu *najgłośniejszy polski salon literacki* wyrazu *najgłośniejszy* użyto w znaczeniu

A. najhałaśliwszy.

B. najślawniejszy.

18.2. Uzupełnij zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

Wyraz *najgłośniejszy* to stopień _____ przymiotnika.

A. wyższy

B. najwyższy

Zadanie 19. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

W wypowiedzi *Głównym „dyrygentem” zebrań czwartkowych był król Stanisław August* podkreślony wyraz użyto w znaczeniu

- A. dosłownym.
- B. przenośnym.

Zadanie 20. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

Wypowiedzenie *Początkiem obiadów czwartkowych były spotkania Towarzystwa Przyjaciół Kilku* to

- A. zdanie złożone współrzędnie.
- B. zdanie złożone podrzędnie.
- C. równoważnik zdania.
- D. zdanie pojedyncze.

Zadanie 21. (1 pkt)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Otocz kółkiem TAK albo NIE.

1. Wyrazy *obiad* i *posiłek* należą do tej samej rodziny wyrazów.

TAK

NIE

2. Wyraz *spotkanie* został utworzony od wyrazu *spotkać*.

TAK

NIE

Zadanie 22. (2 pkt)

22.1. Podaj tytuł utworu, z którego pochodzi poniższy fragment.

*Dzwon wciąż dzwonił i echem z głębi cichych lasów
Odezwało się tysiąc krzyków i hałasów.
Odgłos to był szukania i nawoływania,
Hasło zakończonego na dziś grzybobrania;
Odgłos nie smutny wcale ani pogrzebowy,
Jak się Hrabiemu zdało: owszem obiadowy.
Dzwon ten w każde południe krzyczący z poddasza,
Gości i czeladź domu na obiad zaprasza:
Tak było w dawnych licznych dworach we zwyczaju
I zostało w domu Sędziego. [...]
Goście weszli w porządku i stanęli kołem
Podkomorzy najwyższe brał miejsce za stołem
Z wieku mu i z urzędu ten zaszczyt należy.*

Tytuł: .....

22.2. Podaj dwa zwyczaje szlacheckie związane z obiadem, o których mowa w powyższym fragmencie.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 23. (3 pkt)

Napisz ogłoszenie o wystawie pt. *Uczestnicy obiadów czwartkowych* organizowanej w Twojej szkole. Zachęć koleżanki i kolegów do udziału w tym wydarzeniu.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 24. (20 pkt)

Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

Temat 1.

Czy spełnianie marzeń może prowadzić do szczęścia? Napisz rozprawkę, w której rozważysz przedstawiony problem. W argumentacji odwołaj się do lektury obowiązkowej (wybranej spośród wymienionych na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego). Twoja praca powinna liczyć co najmniej 150 wyrazów.

Temat 2.

Wyobraź sobie, że po wizycie duchów Ebenezer Scrooge mógł się spotkać ze swoją dawną ukochaną, Bellą. Napisz opowiadanie o tym, jak potoczyłyby się dalsze losy Scrooge'a. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz lekturę. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 150 wyrazów.

Wypracowanie

na temat nr .....

.....

.....

.....

.....

OPOP-Q00-1904

Uprawnienia ucznia do:
dostosowania zasad oceniania

nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIKA

PESEL

miejsce
na naklejkę

Nr zad.	Odpowiedzi			
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐
5.1	☐	☐		
5.2	☐	☐		
6	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	
9.1	☐	☐		
9.2	☐	☐		
10	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐		
12	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	
14	☐	☐		
15	☐	☐		
16	☐	☐		
17	☐	☐		
18.1	☐	☐		
18.2	☐	☐		

W
Y
P
E
Ł
N
I
A

E
G
Z
A
M
I
N
A
T
O
R

Nr zadania					
19	☐	☐			
20	☐	☐	☐	☐	
21	☐	☐	☐	☐	
22.1	☐	☐			
22.2	☐	☐			
23. Treść i forma	☐	☐	☐		
23. Język	☐	☐			
24	☐	☐	☐	☐	☐
Realizacja tematu wypowiedzi	☐	☐	☐		
Elementy twórcze / Elementy retoryczne	☐	☐	☐	☐	☐
Kompetencje literackie i kulturowe	☐	☐	☐		
Kompozycja tekstu	☐	☐	☐		
Styl	☐	☐	☐		
Język	☐	☐	☐	☐	☐
Ortografia	☐	☐	☐		
Interpunkcja	☐	☐			

Temat:

--	--	--	--	--	--	--	--	--

KOD EGZAMINATORA

.....
Czytelny podpis egzaminatora